

STANOWISKO KRAJOWEJ KOMISJI DO SPRAW OCEN ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCE KWESTII WYDANIA ZEZWOLENIA NA PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH I INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE W URZĄDZENIU PRZEWOŻNYM ATON BW-M METODĄ D9 (OBRÓBKA FIZYKO - CHEMICZNA NIEWYMIENIONA W INNYM PUNKCIE ZAŁĄCZNIKA NR 6 DO USTAWY O ODPADACH)

W dniu 12 lipca 2011 r. w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska odbyło się posiedzenie Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko pod przewodnictwem Pana prof. dr hab. inż. Andrzeja Jasińskiego, Przewodniczącego Krajowej Komisji. Posiedzenie dotyczyło kwestii udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne w urządzeniu przewoźnym ATON BW-M, metodą D9 (obróbka fizyko-chemiczna niewymieniona w innym punkcie załącznika nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwione za pomocą któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach D1 do D12 – parowanie, suszenie, strącanie).

W spotkaniu wzięli udział członkowie Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko, przedstawiciele Ministerstwa Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego oraz przedstawiciele firmy ATON – HT S.A, a także Zastępca Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

I. Wprowadzenie

Spotkanie otworzył Pan prof. dr hab. inż. Andrzej Jasiński, Przewodniczący Krajowej Komisji, który powitał uczestników spotkania i zgodnie z przyjętym harmonogramem oddał głos przedstawicielowi Departamentu Instrumentów Środowiskowych Ministerstwa Środowiska, który wprowadził uczestników w tematykę spotkania.

Następnie głos zabrał przedstawiciel firmy ATON – HT S.A., Pan Ryszard Parosa, przedstawiając technologię stosowaną w przedmiotowym urządzeniu do unieszkodliwiania odpadów. Zgodnie z przedstawionymi informacjami, urządzenie ATON BW przeznaczone jest do unieszkodliwiania odpadów biologicznych (w tym medycznych) w atmosferze redukującej, w skoncentrowanym polu mikrofalowym. Proces rozpoczyna się od aplikacji odpadu do komory zasypowej, ręcznie lub transporterem mechanicznym. Następnie odpad trafia do bloku wstępnego przygotowania materiału – rozdrobnienia lub suszenia, gdzie jest ujednolicony (ziarno do 25 mm). Tak przygotowany materiał kierowany jest do komory atonizacji. Unieszkodliwianie odbywa się w ściśle określonej temperaturze, zdefiniowanej jako przedział 650 – 1000°C. Proces przebiega w warunkach redukcyjnych, w niedoborze tlenu (brak czynnika utleniającego blokuje możliwość zainicjowania procesu spalania) i w lekkim podciśnieniu (około 0 – 100Pa poniżej ciśnienia atmosferycznego). Drugim segmentem urządzenia ATON BW jest ATON MOS, do którego kierowane są wysokokaloryczne (ze względu na zawartość lotnych związków organicznych) gazy, powstałe w procesie atonizacji. Proces ich utleniania prowadzony jest w wysokiej temperaturze (około 800 – 1200°C), przy udziale dozowanego powietrza oraz w kontakcie z pseudokatalitycznym złożem ceramicznym.

Wprowadzenie na rynek takiego urządzenia wymaga uzyskania stosownego pozwolenia, które w obecnym stanie prawnym wydaje marszałek województwa. W związku z powyższym, członkowie Krajowej Komisji wysłuchali przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, którzy pokrótce opisali przebieg postępowania zakończonego wydaniem decyzji odmownej. Zdaniem przedstawicieli Urzędu

Marszałkowskiego przedstawiona przez wnioskodawcę dokumentacja nie w pełni gwarantowała, iż opiniowane urządzenie nie będzie stanowiło zagrożenia dla środowiska, w tym dla ludzi. Ponadto, w opinii Marszałka Inwestor błędnie zaklasyfikował proces unieszkodliwiania odpadów jako D9 - obróbka fizyczno-chemiczna niewymieniona w innym punkcie załącznika nr 6 ustawy o *odpadach*, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. parowanie, suszenie, strącanie), podczas gdy stosowana w urządzeniu metoda to proces termicznego przekształcania odpadów, czyli metoda D10

Niezgadając się z rozstrzygnięciem Inwestor odwołał się od decyzji Marszałka Województwa Mazowieckiego do Ministra Środowiska, który ze względu na niepospolitą technologię zastosowaną w instalacji, zwrócił się do Przewodniczącego Krajowej Komisji z wnioskiem o rozpatrzenie przedmiotowej sprawy przez członków tego gremium.

Na niniejsze posiedzenie Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko przygotowane zostały dwa koreferaty do dokumentacji przekazanej przez Ministra Środowiska. Pierwszy z nich sporządzony został przez Biuro Konsultingowo – Projektowe EKOTECH, drugi zaś przez Kancelarię Radców Prawnych CIC Danuta Pikor, Michał Behnke Sp. p.

Zdaniem pierwszego koreferenta proces zachodzący w urządzeniu ATON BW i ATON MOS jest technologicznie ciekawy i innowacyjny, niemniej stosowany w nich proces, zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o *odpadach*, należy zakwalifikować jako metodę unieszkodliwiania odpadów D 10 – termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie. Niezbędne jest zatem spełnienie w urządzeniach ATON BW i ATON MOS wszelkich wymagań stawianych termicznemu przekształcaniu odpadów, w tym wymagań procesowych jak i dotyczących monitoringu. Ponadto według autora koreferatu wyniki analiz i próbek odpadów powstających w wyniku procesu unieszkodliwiania przeprowadzonego w ATON BW i ATON MOS nie są w pełni miarodajne. Badania zostały wykonane na próbach dostarczonych przez zamawiającego, a także nie zostały wykonane przez jednostki certyfikowane. Zdaniem koreferenta badania powinny być powtórzone w szczególności uwzględniając właściwy pobór prób badawczych.

Zdaniem drugiego koreferenta charakterystyka bloku ATON MOS wskazuje, że ze względu na poddawanie utlenianiu gazów poprocesowych z procesu unieszkodliwiania mikrofalami odpadów medycznych lub weterynaryjnych, proces ten nie może być pod względem klasyfikacji ograniczany do metody D9, lecz winny być traktowany jako termiczne przekształcanie odpadów w rozumieniu ustawy o *odpadach*. Powyższe uzasadnia odmowę udzielenia zezwolenia na podstawie art. 29 ust.1 pkt 1 ustawy o *odpadach* z uwagi na naruszenie art. 8, art.13 ust.1, art. 44 ust.1 ustawy o *odpadach* oraz § 3 w zw. z załącznikiem nr 2 rozporządzenia w *sprawie dopuszczalnych sposobów i warunków unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych*.

Po przedstawieniu drugiego koreferatu Przewodniczący Krajowej Komisji zaprosił członków Komisji i gości do dyskusji, w której poruszono kwestie związane z:

- charakterem kontroli prowadzonych przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (której wyniki stanowiły materiał dowodowy);
- opinią Państwowego Zakładu Higieny;
- przeprowadzaniem prób badawczych przez certyfikowane laboratoria;
- innowacyjnością zastosowanej metody (duża skuteczność przy likwidacji substancji organicznej i związków chloru; zapobieganie rekombinacji dioksyn i furanów);
- zagrożeniami jakie niesie ze sobą mobilność tego urządzenia;
- przepisami regulującymi system ocen oddziaływania na środowisko - ustawa o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, ze zm.);

- klasyfikacją stosowanej w omawianym urządzeniu instalacji.

II. Stanowisko Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko

Komisja po wysłuchaniu wszystkich wystąpień i przeprowadzonej dyskusji jest zdania, że w analizowanym przypadku mamy do czynienia z metodą unieszkodliwiania odpadów D 10 (czyli termicznego przekształcania odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie). Stosowanie tej metody unieszkodliwiania odpadów (D10) wymaga przestrzegania obowiązujących przepisów ochrony środowiska i ustawy o odpadach - z wszelkimi ich konsekwencjami.

Niezależnie od powyższego Komisja wyraża opinię, że rozwiązanie proponowane przez Inwestora ma charakter innowacyjny. Przedmiotowa instalacja, jako stacjonarne urządzenie realizujące proces D10, wymaga jednak dopracowania i prowadzenia dalszych badań, w tym również w kontekście dostosowania do wymagań środowiskowych.

**Przewodniczący
Krajowej Komisji
do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko**

prof. dr hab. inż. Andrzej Jasiński